



LIFE09 ENV/GR/000291

REACH Protocol for Emissions and Accident Scenarios in Supply
and Distribution of Fuels and Petrochemical products

**Εθνική Συνάντηση Εργασίας (Ενημερωτική &
Εκπαιδευτική Τριημερίδα) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος
PROTEAS, 27-29 Απριλίου 2015**



Financial support from the EC financial
instrument for the environment
LIFE+ Environment Policy and Governance

ΘΕΜΑ: Διοργάνωση Εθνικής Συνάντησης Εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος PROTEAS, 27-29 Απριλίου 2015**1. Εισαγωγή**

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα PROTEAS, διοργάνωσε τριήμερη Εθνική Συνάντηση Εργασίας (2nd National Workshop) με τη συμμετοχή της Βιομηχανίας σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων) στα πλαίσια της 11ης Ετήσιας Σύσκεψης Επιθεωρητών REACH, CLP - 2015. Η Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Τριημερίδα έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Τσόχα 16, Αμπελόκηποι, Αθήνα, στις 27-29 Απριλίου 2015.

Οι επιμέρους στόχοι της Συνάντησης Εργασίας (Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Τριημερίδα) ήταν :

- Η διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος PROTEAS και ειδικότερα η ενημέρωση της Βιομηχανίας και των Αρμόδιων Αρχών στα κύρια αποτελέσματα του προγράμματος (Πρωτόκολλο καλών πρακτικών, αποτελέσματα Ανάλυσης Κύκλου Ζωής, Διαδικτυακά εργαλεία, έλεγχοι κατά την μεταφορά επικίνδυνων ουσιών, κλπ.).
- Η παρουσίαση και συζήτηση για τη νέα Οδηγία SEVESO III (Οδηγία 2012/18/ΕΕ για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες¹) και η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008² (Classification, Labeling and Packaging - CLP) σε αυτή ενόψει της ενσωμάτωσης αυτής στο Ελληνικό Δίκαιο (Μάιος 2015 - Επισπεύδουσα Αρχή Υπ. Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας). Διαβούλευση για τη Νέα Οδηγία SEVESO III - Προτάσεις του προγράμματος PROTEAS για τη SEVESO III και Ενημέρωση/ Εκπαίδευση της Βιομηχανίας αναφορικά στην υπαγωγή της ταξινόμησης κατά CLP στην Οδηγία SEVESO III.
- Ενημέρωση/ παρουσίαση ειδικών θεμάτων σχετικά με την εφαρμογή του CLP (Classification, Labeling and Packaging), όπως ενημέρωση/ εκπαίδευση για την εφαρμογή του CLP σε μείγματα χημικών προϊόντων ενόψει της έναρξης ισχύος του Κανονισμού CLP για τα μείγματα (1/06/2015).

Η Εθνική Συνάντηση Εργασίας συνέβαλε στην αποτελεσματική διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος, ενώ στα πλαίσια της Συνάντησης Εργασίας πραγματοποιήθηκαν **δύο (2) Ενημερωτικά/Εκπαιδευτικά Σεμινάρια** για όλους τους συμμετέχοντες με αντικείμενο: **α) τη νέα Οδηγία SEVESO III για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων και την εφαρμογή του Κανονισμού CLP σε αυτή (1^η ημέρα, 27 Απριλίου 2015) και β) την εφαρμογή του Κανονισμού CLP σε μείγματα χημικών προϊόντων (2^η ημέρα, 28 Απριλίου 2015).**

¹ Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

Στην παρούσα διοργάνωση συμμετείχαν Επιθεωρητές REACH/CLP του Γ.Χ.Κ., εμπλεκόμενοι φορείς Δημοσίου και Αρμόδιες Αρχές, ενώ προσκλήθηκαν εκπρόσωποι των Συνδέσμων της Βιομηχανίας, εκπρόσωποι της χημικής και πετρελαϊκής Βιομηχανίας και άμεσοι συνεργάτες του προγράμματος.

Ειδικότερα στην Εθνική Συνάντηση Εργασίας (Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Τριημερίδα) συμμετείχαν οι κάτωθι:

- Εκπρόσωποι της Δ/σης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής των Κανονισμών REACH και CLP στην Ελλάδα.
- Επιθεωρητές REACH /CLP (περίπου 30 επιθεωρητές από όλες τις Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ).
- Εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Δ/ση Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας, Τμήμα Οδικής Ασφάλειας Μεταφορών Επικίνδυνων Εμπορευμάτων ADR).
- Εκπρόσωποι του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΑΠΕΝ) (Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Δ/ση Πετρελαιοειδών, Δ/ση Υδρογονανθράκων, Δ/ση Ηλεκτροπαραγωγής, κλπ).
- Εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), Διεύθυνση Ειδικών Επιθεωρητών
- Εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, Δ/ση Δημόσιας Υγείας
- Κέντρο Δηλητηριάσεων
- Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
- Εκπρόσωποι της Βιομηχανίας και εμπορίας χημικών και πετρελαϊκών προϊόντων
- Εκπρόσωποι των Συνδέσμων Βιομηχανιών της Ελλάδας (Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, Σύνδεσμος Εταιρειών Εμπορίας Πετρελαιοειδών, Σύνδεσμος Ελληνικής Βιομηχανίας Απορρυπαντικών και Σαπώνων - ΣΕΒΑΣ, Πανελλήνια Ένωση Βιομηχανιών Χρωμάτων, Βερνικιών και Μελανιών, κλπ.).

Συνολικά συμμετείχαν την 1^η και την 2^η ημέρα της Συνάντησης Εργασίας περίπου 110 και 130 άτομα αντίστοιχα (εκπρόσωποι από Αρμόδιες Αρχές και εκπρόσωποι από τη Βιομηχανία και εμπορία χημικών και πετρελαϊκών προϊόντων και τους Συνδέσμους των επιχειρήσεων), ενώ ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων και τις τρεις ημέρες της Συνάντησης Εργασίας ξεπέρασε τα 280 άτομα. Επιπλέον τις δύο πρώτες ημέρες της Συνάντησης Εργασίας συμμετείχαν συνολικά περισσότερες από 50 μεγάλες και ΜΜΕ επιχειρήσεις. Αναλυτικά ο πίνακας αποδεκτών της Συνάντησης Εργασίας και οι λίστες των συμμετεχόντων τις τρεις ημέρες της Συνάντησης Εργασίας παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

2. Μέλη της ομάδας του προγράμματος που συμμετείχαν στην Εθνική Συνάντηση Εργασίας του PROTEAS

Τα μέλη ομάδας του προγράμματος που συμμετείχαν στην τριήμερη Εθνική Συνάντηση Εργασίας του Προγράμματος είναι:

#	ΟΝΟΜΑ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Συμμετέχοντες από το Πολυτεχνείο Κρήτης – Technical University of Crete (TUC)		
1	κ. Γεώργιος Α. Παπαδάκης	Δρ. Χημικός Μηχανικός, Επιστημονικός υπεύθυνος Προγράμματος PROTEAS, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Εργονομίας και Ασφάλειας Εργασίας, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
2	κ. Ευάγγελος Βαγγέλογλου	Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
3	κα. Πασχαλία Μαχειρά	Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
4	κα. Αναστασία Χαλκίδου	Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
5	κ. Στέφανος Παπαϊωάννου	Χημικός Μηχανικός, Msc Επιστημονικός Συνεργάτης, Πολυτεχνείο Κρήτης (TUC)
Συμμετέχοντες από ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ)		
6	κ. Γιαννούλης Παλαιοκρασσάς	Head of HSE dept. of MOH refinery

3. Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Εθνική Συνάντηση Εργασίας 27-29 Απριλίου 2015

1^η Ημέρα 27 Απριλίου 2015:

Έναρξη 9:00 π.μ. - Λήξη 16:30 μ.μ.

Στόχος της 1^{ης} ημέρας της Εθνικής Συνάντησης Εργασίας ήταν: Α. Η νέα Οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων και η εφαρμογή του Κανονισμού CLP (Classification, Labeling and Packaging) σε αυτή, Β. Η ενημέρωση στα κύρια αποτελέσματα του προγράμματος PROTEAS με ειδική αναφορά στους ελέγχους κατά την οδική μεταφορά επικίνδυνων ουσιών.

Στην παρούσα Συνάντηση Εργασίας συμμετείχαν εκπρόσωποι από τη Βιομηχανία και εμπορία χημικών και πετρελαϊκών προϊόντων, εκπρόσωποι των Συνδέσμων των Επιχειρήσεων, εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. της Δ/σης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων, οι επιθεωρητές REACH/CLP της Ελλάδας και εκπρόσωποι λοιπών Αρμόδιων Αρχών (Υπ. ΥΠΜΕΔΙ, Υπ. Εργασίας, ΥΠΑΠΕΝ, κλπ.) (βλ. αναλυτική λίστα συμμετεχόντων 27/04/2015 στο Παράρτημα Ι).

Στο πρώτο μέρος της Συνάντησης Εργασίας παρουσιάστηκε από τη Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΑΠΕΝ η νέα Οδηγία SEVESO III και η ενσωμάτωση της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο με ειδική αναφορά στην παρουσίαση αλλαγών σε σχέση με τη SEVESO II και σημαντικά σημεία που χρίζουν διαβούλευση για τη βελτίωση της νέας νομοθεσίας για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες.

Το Γ.Χ.Κ. πραγματοποίησε μία σειρά από παρουσιάσεις για το ρόλο και τις αρμοδιότητες του Γ.Χ.Κ. στην νέα ΚΥΑ και τις διαφορές με τη SEVESO II δεδομένου ότι η εφαρμογή της οδηγίας Seveso III στα κράτη μέλη, συμπίπτει χρονικά με την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού CLP από 1.6.2015 προς κατάργηση της προηγούμενης νομοθεσίας περί ταξινόμησης επισήμανσης και συσκευασίας επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων.

Δεδομένου ότι η Δ/νση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. είναι η εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας των επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων, το Γ.Χ.Κ. είναι υπεύθυνο για την πιστοποίηση της ορθής ταξινόμησης των επικινδύνων ουσιών και μειγμάτων τα οποία υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν στην υπό έλεγχο εγκατάσταση ως πρώτη ύλη, προϊόντα, παραπροϊόντα κατάλοιπα ή ενδιάμεσα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που μπορεί να προκύψουν από μία διεργασία εκτός ελέγχου σε περίπτωση ατυχήματος.

Αναφορικά στο Πρόγραμμα PROTEAS πραγματοποιήθηκε εκτενής ενημερωτική παρουσίαση των δράσεων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος με κύρια αναφορά στα κάτωθι:

- την Ανασκόπηση των ατυχημάτων στις μεταφορές (επιπτώσεις των ατυχημάτων και ατυχήματα με περιβαλλοντικές επιπτώσεις),
- την Ανάλυση Κύκλου Ζωής (AKZ – LCA) προϊόντων με βάση την ταξινόμηση των Επικινδύνων Χημικών (UNRTDG κλάσεις) και την κατάσταση μεταφοράς και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων με βάση τα αποτελέσματα της AKZ στα στάδια μεταφοράς και διακίνησης πετρελαιοειδών,
- τις Δειγματοληψίες, μετρήσεις και εργαστηριακές αναλύσεις εκπομπών και διαρροών στην ατμόσφαιρα, το έδαφος και το νερό του προγράμματος και τα αποτελέσματα αναλύσεων των δειγμάτων,
- το Πρωτόκολλο PROTEAS και την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πρωτοκόλλου με καλές πρακτικές, κατευθυντήριες οδηγίες για την ασφαλή μεταφορά επικινδύνων και πληροφορίες ΥΑΠΕ του προγράμματος
- τα Διαδικτυακά εργαλεία του προγράμματος (PROTEAS Legislation Search Engine, e-forum) και την ιστοσελίδα του προγράμματος και
- τις Ομάδες εργασίας, του στόχους και τις προτάσεις στα πεδία εφαρμογής της νέας Οδηγίας SEVESO III

Οι προτάσεις του προγράμματος PROTEAS για τη νέα Οδηγία SEVESO III όπως αναγνωρίστηκαν από τις μελέτες και παραδοτέα του προγράμματος και τη λειτουργία των Ομάδων Εργασίας του προγράμματος WG-2: SEVESO III - CLP/REACH και WG-3: Pipelines, και οι οποίες παρουσιάστηκαν στην Εθνική Συνάντηση Εργασίας περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

1. Στα περιεχόμενα των Μελετών Ασφάλειας να περιλαμβάνεται η επικινδυνότητα των μονάδων φορτοεκφόρτωσης και των B/O εντός και πλησίον της εγκατάστασης (DOMINO & περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά περίπτωση).
2. Να γίνεται αναφορά στις κύριες σωληνώσεις τροφοδοσίας και σύνδεσης των μονάδων εντός και πλησίον της εγκατάστασης π.χ. παράλληλοι αγωγοί μεταφοράς καυσίμων σε κοινό κανάλι / τούνελ (DOMINO).
3. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις Βιομηχανικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (BAME) να εξετάζονται **ΜΟΝΟ** κατά περίπτωση και **ΌΧΙ** σε όλες τις Μελέτες Ασφάλειας για τα πετρελαιοειδή διότι δεν τεκμηριώνεται (αποτελέσματα του προγράμματος) Υψηλή Επικινδυνότητα.

4. Να λαμβάνεται υπόψη η συχνότητα των επιπτώσεων (QRA) στο σχεδιασμό χρήσεων γης στις εγκαταστάσεις SEVESO και στις οδεύσεις/δίκτυα μεταφοράς επικινδύνων. Οι ζώνες επιπτώσεων με τα σημερινά κριτήρια μπορεί να οδηγούν σε υπερεκτιμήσεις.
5. Να ενισχυθεί ο ρόλος των επιθεωρήσεων SEVESO και να επεκταθεί η εφαρμογή του Οδηγού Επιθεωρήσεων και σε μικρότερες μονάδες (Αποθήκευση καυσίμων, Φορτοεκφόρτωση) για τα Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ) διότι έχουν καταδείξει άριστη απόδοση και στη μεταφορά επικινδύνων με πρωτοβουλία της βιομηχανίας και όχι σαν νομοθετική υποχρέωση, και
6. Τέλος, δεδομένου ότι τα ΣΔΑ εφαρμόζονται ουσιαστικά κατά τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, η Μελέτη Ασφάλειας SEVESO δεν είναι απαραίτητο να συνδέεται με την άδεια εγκατάστασης αλλά μόνο με την άδεια λειτουργίας.

Η εκπρόσωπος του Υπ. ΥΠΜΕΔΙ της Δ/σης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας (Τμήμα Οδικής Ασφάλειας Μεταφορών Επικίνδυνων Εμπορευμάτων ADR) στην Ομάδα Εργασίας του Προγράμματος WG-1: ADR-Οδική Μεταφορά Επικινδύνων έκανε εισήγηση σχετικά με τη συνεργασία του Υπουργείου με το πρόγραμμα PROTEAS με αναφορά στον κατευθυντήριο οδηγό καθ'οδόν ελέγχων οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος και ενσωματώθηκε ως καλή πρακτική του PROTEAS Protocol και επισήμανε τη συνεισφορά του προγράμματος για τη βελτίωση εθνικής νομοθεσίας στον τομέα ελέγχου των οδικών μεταφορών επικινδύνων εμπορευμάτων.

Ακολούθησε από το Πολυτεχνείο Κρήτης αναλυτική παρουσίαση των δράσεων του WG-1 και ειδικότερα παρουσίαση του κατευθυντήριου οδηγού καθ'οδόν ελέγχων οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων ο οποίος περιλαμβάνει το σχεδιασμό του ηλεκτρονικού εργαλείου για την υποστήριξη του έργου των Οργάνων Ελέγχου (Επιθεωρητές ΜΚΕ, Αστυνομία, Λιμενικό) που διενεργούν οδικούς ελέγχους για την εφαρμογή της Ευρ. Συμφωνίας ADR με τη χρήση του ηλεκτρονικού εργαλείου.

Οι δράσεις του WG-1 μέχρι το πέρας του προγράμματος περιλαμβάνουν τις παρακάτω:

- Ανάπτυξη διαδικτυακού εργαλείου καθ'οδόν ελέγχων ADR
- Πιλοτική εφαρμογή σε χρήστες για τον έλεγχο & βελτιστοποίηση του συστήματος. Επικύρωση λογισμικού & τελική αξιολόγηση από το Υπ. ΥΠΜΕΔΙ και συναρμόδιους φορείς
- Παράδοση στο Υπ. ΥΠΜΕΔΙ για χρήση του εργαλείου μέσω κινητού ή ταμπλέτας από τους ελεγκτές - επιθεωρητές που διενεργούν οδικούς ελέγχους ADR.
- Πιλοτικό σεμινάριο για την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων.
- Ενσωμάτωση προδιαγραφών του Κατευθυντήριου οδηγού και των λιστών ελέγχων-παραβάσεων με τις κατηγορίες κινδύνου όπως και της χρήσης του διαδικτυακού εργαλείου σε Υπουργική Απόφαση.

Ακολούθησαν εισηγήσεις εκπροσώπων των Διυλιστηρίων της χώρας αναφορικά στις προτάσεις βελτίωσης για τη νέα Οδηγία SEVESO III και τα νέα θέματα που ανακύπτουν από τη νέα Οδηγία για τα διυλιστήρια και τη βιομηχανία γενικότερα.

Η Συνάντηση Εργασίας συνεχίστηκε με συζήτηση και παρεμβάσεις από συναρμόδιους φορείς SEVESO και εκπροσώπους της Βιομηχανίας αναφορικά στην εφαρμογή της SEVESO III και με ιδιαίτερη έμφαση στις προτάσεις του προγράμματος για τη νέα Οδηγία. Τα κύρια συμπεράσματα - προτάσεις που προέκυψαν από τη συζήτηση - διαβούλευση για τη SEVESO III περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Να καθορισθούν επίσημα τα ελάχιστα απαιτούμενα αντιπροσωπευτικά σενάρια ατυχημάτων για κάθε τύπο εγκατάστασης (κλάδο) και να ενσωματωθούν σε Παράρτημα της νέας ΚΥΑ για την εφαρμογή της SEVESO III στην Ελλάδα.
- Η εφαρμογή της Οδηγίας Seveso III στα κράτη μέλη, συμπίπτει χρονικά με την πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού CLP από 1.6.2015 προς κατάργηση της προηγούμενης νομοθεσίας με αποτέλεσμα οι εγκαταστάσεις οφείλουν να προβούν σε επαναταξινόμηση όλων των ουσιών τους με τα κριτήρια CLP πριν την 1^η Ιουνίου 2015 ώστε να προσδιορίσουν έγκαιρα τις υποχρεώσεις τους ως προς τη Seveso III.
- Την ευθύνη της ορθής ταξινόμησης των ουσιών κατά CLP έχει η βιομηχανία (φορέας εκμετάλλευσης), ενώ το Γ.Χ.Κ. μπορεί να κάνει τη γνωμάτευση της ορθής ταξινόμησης των επικίνδυνων ουσιών.
- Πριν την υποβολή της Μελέτης Ασφαλείας τα προαπαιτούμενα δικαιολογητικά είναι:
 - Από τη Διεύθυνση Χημικών Υπηρεσιών / ΓΧΚ πιστοποίηση ότι ταξινομήθηκαν σωστά οι επικίνδυνες ουσίες και
 - Κατάλογος Σεναρίων Ατυχημάτων ανάλογα με την εγκατάσταση – σύντομη τεχνική περιγραφή.
- Η Οδηγία δίνει έμφαση στη δημόσια διαβούλευση και συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων, σε περίπτωση νέων μονάδων και σημαντικών μετατροπών (άρθρο 15, public consultation and participation in decision –making) καθώς και στη λήψη της γνώμης του σε θέματα σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης.
- Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις Βιομηχανικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (BAME) θα πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση στις Μελέτες Ασφάλειας για τα πετρελαιοειδή (**πρόταση προγράμματος PROTEAS**).
- Να καταχωρούνται αυτόματα οι Μελέτες Ασφάλειας (ΜΑ) από την αδειοδοτούσα αρχή, εάν παρέλθει το μέγιστο διάστημα που ορίζει η ΚΥΑ (αν η προθεσμία αξιολόγησης παρέλθει άπρακτη για κάποιες αρμόδιες αρχές).
- Η εφαρμογή του άρθρου 14, information to the public, “permanently available, including electronically” θα μπορούσε να γίνει με βάση μια κοινά συμφωνημένη φόρμα παρουσίασης των απαιτούμενων πληροφοριών (Annex V). Συζητήθηκε να υπάρχει η δυνατότητα ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τους κινδύνους των εγκαταστάσεων SEVESO μέσα από το διαδίκτυο.
- Θα εξεταστούν στο επόμενο χρονικό διάστημα θέματα σχετικά με τον σχεδιασμό χρήσεων γης σε συνεργασία με εκπαιδευτικά και επιστημονικά ιδρύματα.

Στο δεύτερο μέρος της Συνάντησης Εργασίας πραγματοποιήθηκε από το Γ.Χ.Κ. **ενημερωτικό και εκπαιδευτικό σεμινάριο προς όλους τους συμμετέχοντες αναφορικά στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (Classification, Labeling and Packaging - CLP) στη νέα Οδηγία SEVESO III** (αναφορικά στην υπαγωγή της ταξινόμησης κατά CLP στην Οδηγία SEVESO III).

Συγκεκριμένα έγιναν αναλυτικές παρουσιάσεις για τις κατηγορίες κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 (CLP) που εμπίπτουν στη SEVESO III (H - Κίνδυνοι για την υγεία (οξεία τοξικότητα), P – Φυσικοί κίνδυνοι (κίνδυνοι πυρκαγιάς/έκρηξης, οξειδωτικά), E - Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι (υδάτινο περιβάλλον), O - Άλλοι κίνδυνοι (αντιδρώντα με νερό, ορισμένες καρκινογόνες) και την μετάβαση από το σύστημα ταξινόμησης DSD (Οδηγία 67/548/EEC) στο σύστημα ταξινόμησης CLP. Οι εκπαιδευτικές παρουσιάσεις περιελάμβαναν τα κάτωθι θέματα :

- Τμήμα H_{1,2}» - Κίνδυνοι για την Υγεία Κατηγορία Οξεία τοξικότητα (όρια SEVEZO III, κριτήρια, παραδείγματα)

- «Τμήμα H₃» - Κίνδυνοι για την Υγεία, Ειδική Τοξικότητα σε όργανα στόχους STOT EE Κατ. 1 (όρια SEVEZO III, κριτήρια, παραδείγματα)
- «Τμήμα P» - Φυσικοί Κίνδυνοι (όρια SEVEZO III, κριτήρια, παραδείγματα)
- Τμήμα E» - Κίνδυνοι για το Περιβάλλον (όρια όρια SEVEZO III, κριτήρια, παραδείγματα)
- Διαδικασία αξιολόγησης μελετών SEVEZO III
- ΔΔΑ - Ευρετήριο Ταξινόμησης Επισήμανσης ECHA και SEVEZO III

2^η Ημέρα 28 Απριλίου 2015:

Έναρξη 8:30 π.μ. - Λήξη 16:00 μ.μ.

Στόχος της 2^{ης} ημέρας της Εθνικής Συνάντησης Εργασίας ήταν η ενημέρωση/ παρουσίαση ειδικών θεμάτων σχετικά με την εφαρμογή του CLP (Classification, Labeling and Packaging), και ειδικότερα η ενημέρωση/ εκπαίδευση της Βιομηχανίας για την εφαρμογή του CLP σε μείγματα χημικών προϊόντων ενόψει της έναρξης ισχύος του Κανονισμού CLP για τα μείγματα (1/06/2015).

Στα πλαίσια αυτά πραγματοποιήθηκε από το Γ.Χ.Κ. σε συνεργασία με το πρόγραμμα PROTEAS **ενημερωτικό και εκπαιδευτικό σεμινάριο για τη Βιομηχανία και τους τελικούς χρήστες επικίνδυνων ουσιών και χημικών προϊόντων αναφορικά στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (Classification, Labeling and Packaging - CLP) σε μείγματα χημικών προϊόντων.**

Σκοπός του Κανονισμού CLP είναι η ευθυγράμμιση της υπάρχουσας νομοθεσίας της ΕΕ για την Ταξινόμηση Επισήμανση και Συσχευασία με το Εναρμονισμένο Σύστημα των Ηνωμένων Εθνών Παγκοσμίως Global Harmonised System (GHS). Το CLP αφορά τις ομάδες-στόχους του προγράμματος όπως τους προμηθευτές της ΕΕ (παραγωγούς, εισαγωγείς, μεταγενέστερους χρήστες, διανομείς που διαθέτουν στην αγορά μία ουσία είτε σε καθαρή μορφή είτε σε μείγμα) και τους τελικούς χρήστες/ καταναλωτές για την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων.

Την 2^η ημέρα της Εθνικής Συνάντησης Εργασίας συμμετείχαν εκπρόσωποι από τη Βιομηχανία και εμπορία χημικών και πετρελαϊκών προϊόντων, εκπρόσωποι των Συνδέσμων των Επιχειρήσεων, εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. της Δ/σης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων, οι επιθεωρητές REACH/CLP της Ελλάδας, εκπρόσωποι εμπλεκόμενων Αρμόδιων Αρχών (Υπ. Υγείας Δ/ση Δημόσιας Υγείας, Κέντρο Δηλητηριάσεων, κλπ.) και εκπρόσωποι του προγράμματος PROTEAS (βλ. αναλυτική λίστα συμμετεχόντων 28/04/2015 στο Παράρτημα Ι).

Στο 1^ο μέρος του ενημερωτικού/ εκπαιδευτικού σεμιναρίου παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές του Κανονισμού CLP και οι προθεσμίες εφαρμογής για τα μείγματα, οι επιπτώσεις στη βιομηχανία (ρόλοι-υποχρεώσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού) και οι γενικές αρχές ταξινόμησης και επισήμανσης κατά CLP όπως και οι υποχρεώσεις της βιομηχανίας (αλλαγές) στα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας από την εφαρμογή του Κανονισμού στα μείγματα.

Στο 2^ο μέρος του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκαν μία σειρά από παρουσιάσεις σχετικά με τα κριτήρια ταξινόμησης των μειγμάτων για συγκεκριμένες κατηγορίες και τάξεις κινδύνου κατά CLP όπως :

- Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων ως προς οξεία τοξικότητα

- Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων ως προς ειδική τοξικότητα στα όργανα στόχους (STOT-SE- εφάπαξ έκθεση, STOT-RE - επαναλαμβανόμενη έκθεση)
- Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων ως προς τις CMR ουσίες
- Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων ως προς τα Διαβρωτικά/ Ερεθιστικά για το δέρμα και για τους Οφθαλμούς
- Ταξινόμηση μειγμάτων με βάση το pH
- Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων ως προς τους κινδύνους για το υδάτινο περιβάλλον

Στο 3^ο μέρος του ενημερωτικού/ εκπαιδευτικού σεμιναρίου παρουσιάστηκαν παραδείγματα ταξινόμησης μειγμάτων, συχνές ερωτήσεις FAQs και ερωτήματα του Helpdesk, ενώ ακολούθησε εκτενής συζήτηση με τους εκπροσώπους της Βιομηχανίας σχετικά με τα προβλήματα εφαρμογής του Κανονισμού CLP με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ταξινόμησης και επισήμανσης των μειγμάτων.

3^η Ημέρα 29 Απριλίου 2015:

Έναρξη 8:30 π.μ. - Λήξη 15:00 μ.μ.

Στα πλαίσια της Συνάντησης αυτής παρουσιάστηκαν τα προγράμματα επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων για τη Νομοθεσία REACH και CLP. Έγινε αναφορά στο πιλοτικό πρόγραμμα του ECHA για την αδειοδότηση των ουσιών κατά REACH, δεδομένου ότι ο Κανονισμός REACH θεσπίζει ένα σύστημα βάσει του οποίου η χρήση και η διάθεση στην αγορά ουσιών με ιδιότητες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία μπορεί να υπόκεινται σε υποχρέωση αδειοδότησης. Οι ουσίες αυτές περιλαμβάνονται στο παράρτημα XIV του Κανονισμού και δεν είναι δυνατόν να διατεθούν στην αγορά ή να χρησιμοποιούνται χωρίς άδεια μετά την ημερομηνία λήξης (Τίτλος VII, REACH).

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα εφαρμογής των Κανονισμών REACH-CLP στην Ελλάδα και ειδικότερα έγινε αναφορά στον απολογισμό των προγραμμάτων επιθεωρήσεων συγκεκριμένων κλάδων και χημικών προϊόντων (απολογισμός προγράμματος επιθεωρήσεων VOC's, απολογισμός ετησίων προγραμμάτων ελέγχου χημικών προϊόντων, κλπ.).

Στο τρίτο μέρος της Συνάντησης εργασίας έγινε αναφορά στο ηλεκτρονικό σύστημα παροχής πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές (επιθεωρητές) των Κρατών-Μελών (Reach Information Portal for Enforcement-RIPE) για την εφαρμογή των Κανονισμών REACH, CLP και τα ετήσια προγράμματα ελέγχου - οδηγίες προς τους επιθεωρητές. Ακολούθησε εκτενής συζήτηση αναφορικά στα παρακάτω θέματα: α) προβλήματα εφαρμογής των Κανονισμών REACH-CLP από τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα σύμφωνα με τα ευρήματα των επιθεωρήσεων και προτάσεις για την καλύτερη υλοποίηση των προγραμμάτων, και β) συνεργασία με το Πρόγραμμα PROTEAS και αναγνώριση κοινών δράσεων συνεργασίας στα πλαίσια της Ομάδας Εργασίας WG-2: SEVESO III - CLP/REACH για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Νομοθεσίας REACH-CLP στην Ελλάδα.

Στη συνάντηση συζητήθηκαν οι ανάγκες των περιφερειακών Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. και αναγνωρίστηκαν οι κάτωθι κοινές δράσεις συνεργασίας με το πρόγραμμα PROTEAS:

- **Διεξαγωγή Συνάντησης Εργασίας με τη συμμετοχή της Βιομηχανίας σε συνεργασία με το Γ.Χ.Κ. το Νοέμβριο 2015** για την ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και την υποστήριξη της Βιομηχανίας μετά την έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού CLP στα θέματα/ προβλήματα που θα ανακύψουν (follow up της παρούσας Εθνικής Συνάντησης Εργασίας σύμφωνα με πρόταση του Γ.Χ.Κ.).
- Ανάπτυξη διαδικτυακού εκπαιδευτικού υλικού (web based training material) και ηλεκτρονικών μαθημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning courses) με το υλικό των παρουσιάσεων των εκπαιδευτικών σεμιναρίων της Εθνικής Συνάντησης Εργασίας με σκοπό την ενημέρωση/ εκπαίδευση της Βιομηχανίας και των εμπλεκόμενων φορέων : α) **στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (Classification, Labeling and Packaging - CLP) στη νέα Οδηγία SEVESO III** (αναφορικά στην υπαγωγή της ταξινόμησης κατά CLP στην Οδηγία SEVESO III) και β) **στην εφαρμογή του Κανονισμού CLP σε μείγματα χημικών προϊόντων. Το διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος.**
- Υποστήριξη του Γ.Χ.Κ. και των περιφερειακών Χημικών Υπηρεσιών στα εξής θέματα μέσα από το Πρόγραμμα: α) Υποστήριξη των επιθεωρήσεων SEVESO & REACH/CLP των Χημικών Υπηρεσιών με άλλους εμπλεκόμενους φορείς για τη βελτίωση της εφαρμογής και επιβολής της νομοθεσίας και β) Προώθηση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας μέσα από το πρόγραμμα και το ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο καλών πρακτικών σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα.

Σημειώνεται ότι σε όλους τους συμμετέχοντες στην Εθνική Συνάντηση Εργασίας διανεμήθηκε έντυπο ενημερωτικό υλικό του PROTEA (γενικό ενημερωτικό φυλλάδιο και φυλλάδιο με τα αποτελέσματα του προγράμματος) και ένα ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση του Γραφείου Στήριξης REACH, CLP και BRP του Γ.Χ.Κ. που αναπτύχθηκε για τις ανάγκες της παρούσας διοργάνωσης.

4. Αποτίμηση και Γενικά Συμπεράσματα της Ενημερωτικής και Εκπαιδευτικής Εθνικής Συνάντησης Εργασίας 27-29 Απριλίου 2015

Τα κύρια συμπεράσματα και αποτελέσματα της 2^{ης} Εθνικής Συνάντησης Εργασίας (Ενημερωτική και Εκπαιδευτική Συνάντηση Εργασίας) του Προγράμματος PROTEAS σε συνεργασία με τη Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Πολύ μεγάλος αριθμός των συμμετεχόντων από την πετρελαϊκή και χημική βιομηχανία και τις εμπλεκόμενες αρμόδιες αρχές (ΥΠΑΠΕΝ, Υπ. ΥΠΜΕΔΙ, Υπ. Εργασίας, Υπ. Υγείας, κλπ). **Συνολικά συμμετείχαν την 1^η και την 2^η ημέρα της Συνάντησης Εργασίας περίπου 110 και 130 άτομα αντίστοιχα, ενώ ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων τις τρεις ημέρες της Συνάντησης Εργασίας ξεπέρασε τα 280 άτομα (στόχος: 50 άτομα).**
- Ευρεία συμμετοχή εκπροσώπων από τη Βιομηχανία και εμπορία χημικών και πετρελαϊκών προϊόντων. Συνολικά συμμετείχαν τις δύο πρώτες ημέρες της Συνάντησης Εργασίας περισσότερες από **50 μεγάλες και ΜΜΕ επιχειρήσεις.**
- Ευρεία διάχυση των αποτελεσμάτων και των παραδοτέων του Προγράμματος στη Βιομηχανία και τις Αρμόδιες Αρχές μέσω των παρουσιάσεων του προγράμματος και τη διανομή φυλλαδίων του προγράμματος (συνολικά διανεμήθηκαν 180 copies του γενικού ενημερωτικού φυλλαδίου και 180 copies του νέου φυλλαδίου αναφορικά στα αποτελέσματα του προγράμματος).

- Συλλογή περίπου 60 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων από εκπροσώπους της Βιομηχανίας αναφορικά στην αξιολόγηση του Γραφείου Στήριξης REACH, CLP και BRP του Γ.Χ.Κ. Τα αποτελέσματα θα αναλυθούν από το Πρόγραμμα PROTEAS και θα δημοσιευτούν για την αξιολόγηση των υπηρεσιών του Εθνικού Γραφείου Στήριξης και την αναγνώριση των κύριων προβλημάτων και απαιτήσεων της βιομηχανίας αναφορικά στη στήριξη των επιχειρήσεων από την ελληνική αρμόδια αρχή για την κατανόηση τους ρόλου τους και των υποχρεώσεών τους σε σχέση με τη νομοθεσία REACH και CLP.
- Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον της Βιομηχανίας για το Πρωτόκολλο καλών πρακτικών, το ηλεκτρονικό εργαλείο ADR για τους καθ'οδόν ελέγχους οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων, τα αποτελέσματα ανάλυσης Κύκλου Ζωής και τις προτάσεις του προγράμματος για τη SEVESO III. **Ζητήθηκαν από τους εκπροσώπους των διυλιστηρίων και της εμπορίας πετρελαιοειδών οι παρουσιάσεις του προγράμματος PROTEAS και τα επιμέρους παραδοτέα του προγράμματος.**
- Αποστολή βεβαιώσεων συμμετοχής υπογεγραμμένες από κοινού από το Γ.Χ.Κ. και τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Προγράμματος σε όλους τους συμμετέχοντες στην Τριμερίδα και τα Ενημερωτικά/Εκπαιδευτικά Σεμινάρια της Συνάντησης Εργασίας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (CLP) στη νέα Οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) και στα μείγματα χημικών προϊόντων.
- Αποστολή ενημερωτικού email με πληροφορίες για την ιστοσελίδα του προγράμματος, τη δυνατότητα εγγραφής σε αυτήν και τα παραδοτέα του προγράμματος σε όλους τους συμμετέχοντες στην Τριμερίδα μαζί με την αποστολή των βεβαιώσεων συμμετοχής.
- Επεξεργασία των εισηγήσεων που παρουσιάστηκαν στην Τριμερίδα και **ανάπτυξη διαδικτυακού εκπαιδευτικού υλικού και ηλεκτρονικών μαθημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning courses) με σκοπό την εκπαίδευση της βιομηχανίας και των εμπλεκόμενων φορέων** : α) στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (Classification, Labeling and Packaging - CLP) στη νέα Οδηγία SEVESO III (αναφορικά στην υπαγωγή της ταξινόμησης κατά CLP στην Οδηγία SEVESO III) και β) στην εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 (Classification, Labeling and Packaging - CLP) σε μείγματα χημικών προϊόντων. **Το διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος.**
- **Αναγνωρίστηκε από το Γ.Χ.Κ. η συμβολή του προγράμματος PROTEAS στη βελτίωση εφαρμογής της Νομοθεσίας για τα χημικά μέσω της διοργάνωσης της παρούσας Τριμερίδας και της διεξαγωγής εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τη βιομηχανία και τις εμπλεκόμενες αρχές. Αναγνωρίστηκαν και συζητήθηκαν πιθανές μελλοντικές κοινές δράσεις συνεργασίας του Προγράμματος με το Γ.Χ.Κ. και τις περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες** με σκοπό το πρόγραμμα να συνεχίσει να συμβάλλει στη βελτίωση εφαρμογής της Νομοθεσίας REACH-CLP. Προτάθηκε από το Γ.Χ.Κ. να διεξαχθεί σε συνεργασία με το Πρόγραμμα νέα Συνάντηση Εργασίας με τη συμμετοχή της Βιομηχανίας το Νοέμβριο του 2015 για την ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και την υποστήριξη της Βιομηχανίας μετά την έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού CLP στα θέματα/ προβλήματα που θα ανακύψουν (follow up της 2ης Εθνικής Συνάντησης Εργασίας).
- **Αναγνωρίστηκε από το Υπ. ΥΠΜΕΔΙ η συμβολή του προγράμματος PROTEAS στη βελτίωση του ελληνικού νομοθετικού πλαισίου στον τομέα ελέγχου των οδικών μεταφορών επικινδύνων εμπορευμάτων** μέσω της ανάπτυξης του κατευθυντήριου οδηγού καθ'οδόν ελέγχων οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων, των λιστών ελέγχων-παραβάσεων ADR με τις κατηγορίες κινδύνου όπως και της ανάπτυξης του διαδικτυακού εργαλείου-επιθεωρήσεων ADR του προγράμματος PROTEAS σε συνεργασία με το Υπουργείο. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου ανέφερε ότι θα ξεκινήσουν άμεσα οι ενέργειες για την

ενσωμάτωση προδιαγραφών του Κατευθυντήριου οδηγού και των λιστών ελέγχων-παραβάσεων όπως και της χρήσης του διαδικτυακού εργαλείου σε Υπουργική Απόφαση.

- **Παρουσίαση συγκεκριμένων προτάσεων του Προγράμματος PROTEAS για τη νέα Οδηγία SEVESO III όπως αναγνωρίστηκαν από τις μελέτες και παραδοτέα του προγράμματος και τις Ομάδες Εργασίας WG-2: SEVESO III - CLP/REACH και WG-3: Pipelines. Τα αποτελέσματα του προγράμματος (αποτελέσματα μετρήσεων και εργαστηριακών αναλύσεων για την εύρεση διαρροών σε σημεία φορτοεκφόρτωσης και μεταφοράς πετρελαιοειδών, αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων με βάση τα αποτελέσματα της ΑΚΖ) κατέδειξαν ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις BAME θα πρέπει να εξετάζονται **ΜΟΝΟ** κατά περίπτωση (case by case) και **ΟΧΙ** σε όλες τις Μελέτες Ασφάλειας για τα πετρελαιοειδή διότι **δεν τεκμηριώνεται (αποτελέσματα του προγράμματος) Υψηλή Επικινδυνότητα**. Πιθανή ενσωμάτωση του παρούσας πρότασης και άλλων προτάσεων του προγράμματος στη νέα ΚΥΑ για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τη SEVESO III.**
- **Ζητήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπ. Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, Τμήμα Σχεδιασμού, Πρόληψης & Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών) η παρουσίαση με τα αποτελέσματα και τις δράσεις του Προγράμματος με σκοπό την ένταξη αποτελεσμάτων και στοιχείων του προγράμματος σε εγκύκλιο του Υπουργείου για την οδική και σιδηροδρομική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων αναφορικά στα Βασικά εργαλεία διαχείρισης της επικινδυνότητας και την Αντιμετώπιση συμβάντων/ατυχημάτων.**
- **Συνέργεια του Προγράμματος PROTEAS με το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE-READ. Σκοπός του προγράμματος LIFE-READ είναι η ανάπτυξη μιας δημόσιας βάσης δεδομένων, όπου οι εταιρείες που παράγουν / εισάγουν / δημιουργούν τις χημικές ουσίες για τις κατασκευές και τα απορρυπαντικά επαγγελματικής χρήσης, θα είναι σε θέση να αποθηκεύουν και να διαχειρίζονται τα ΔΔΑ τους, καθώς και η μετατροπή των ΔΔΑ σε Κάρτες Οδηγιών στο Χώρο Εργασίας για την ασφαλή χρήση των χημικών ουσιών. Στα πλαίσια της Τριημερίδας παρουσιάστηκαν οι στόχοι και τα αποτελέσματα του προγράμματος LIFE-READ, συζητήθηκαν πιθανές κοινές δράσεις συνεργασίας με το Πρόγραμμα και ανταλλαγή ενημερωτικού υλικού και αποτελεσμάτων των δύο έργων.**

Συνημμένα:

1. Πρόγραμμα (Agenda) της Εθνικής Συνάντησης Εργασίας (Ενημερωτικής & Εκπαιδευτικής Τριημερίδας) του Προγράμματος.
2. Πρόσκληση συμμετοχής στην Τριημερίδα όπως διανεμήθηκε από το Γ.Χ.Κ.
3. Κατάλογοι συμμετεχόντων - εγγραφές (Λίστα συμμετεχόντων στην Τριημερίδα 27/04/2015, Λίστα συμμετεχόντων στην Τριημερίδα 28/04/2015 και Λίστα συμμετεχόντων στην Τριημερίδα 29/04/2015)
4. Παρουσιάσεις των μελών του προγράμματος
5. Βεβαιώσεις συμμετοχής που έλαβαν οι συμμετέχοντες για τη συμμετοχή τους στην Τριημερίδα και τα εκπαιδευτικά σεμινάρια.
6. Ενημερωτικό υλικό του προγράμματος που έλαβαν οι συμμετέχοντες (φυλλάδια).

7. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του Γραφείου Στήριξης REACH, CLP και BRP του Γ.Χ.Κ. που διανεμήθηκε στους συμμετέχοντες (εκπροσώπους της βιομηχανίας).

Στη συνέχεια παρουσιάζεται φωτογραφικό υλικό από τις συναντήσεις.

